

Libasse Ka

Notes on Shape Shifting

bezoekersgids

d d^m

21.09.25 – 21.12.25

Libasse Ka - Notes on Shape Shifting

21 september – 21 december 2025

Museum Dhondt-Dhaenens

Museum Dhondt-Dhaenens presenteert *Notes on Shape Shifting*, de eerste institutionele solotentoonstelling van Libasse Ka. De tentoonstelling brengt een reeks nieuwe schilderijen, gerealiseerd in 2025. Daarin gaat Ka verder in zijn voortdurende zoektocht naar de essentie van het schilderen en verkent hij de grenzen van zijn persoonlijk schilderproces. Zijn praktijk is geworteld in beweging, herhaling van vormen en metamorfose. Het is een werkwijze die tegelijk intuïtief en reflectief is, lichamelijk en conceptueel.

Notes on Shape Shifting

Libasse Ka benadert schilderkunst als een proces van gelaagde transformatie. Zijn werken ontstaan via hernemingen van vormen, vertragingen en herformuleringen. Vaak grijpt hij terug naar oudere of onafgewerkte doeken, die hij opnieuw bewerkt in een poging openstaande picturale vragen te beantwoorden of onopgeloste passages te herzien. Dit cyclische proces resulteert in schilderijen die in de tijd zijn opgebouwd, geen momentopnames, maar visuele tijdlijnen waarin gedachten zijn neergezet, weggeveegd en hervormd.

Zijn composities ademen ritme: vormen verschuiven, raken elkaar aan en vloeien in elkaar over. De composities lijken voort te komen uit een eenheid die al bestond vóór het doek ontstond, en suggereren een beeldtaal die niet statisch is, maar voortdurend in wording. Kleur speelt daarin een essentiële rol. Zoals een muzikant zijn noten kiest, componeert Ka met contrasten, herhaling en variatie. Het resultaat is een zintuiglijke ervaring die balanceert tussen orde en improvisatie.

Materie, kleur en gebaar

De schilderijen van Libasse Ka ontstaan uit een intens combinatie van fysieke handeling en het experimenteren met materialen: drukken, wrijven, vegen, spatten, overschilderen. Hij gebruikt daarbij ongebruikelijke middelen zoals touwen of plastic om pigment over te brengen, waardoor het schilderij zelf uitgroeit tot een archief van handelingen, een geheugen van lichaam en geest, een soort visuele *mind map*.

Ka gebruikt nauwelijks nog een penseel in zijn grote doeken, tenzij om een finaal detail te plaatsen. In plaats daarvan giet, wrijft of krast hij verf, of laat hij een koord als zweep over het doek slaan, terwijl hij met stukken plastic druk uitoefent. Deze methodes verleggen de nadruk van de klassieke penseelstreek naar een directere, vaak performatieve omgang met het doek. Schilderen wordt zo een fysieke en bijna rituele handeling, waarin toeval en controle, intuïtie en strategie voortdurend met elkaar in balans worden gebracht.

Een terugkerend kenmerk in zijn recent werk is het zichtbaar laten van het linnen: onbeschilderde zones geven ademruimte aan het beeldvlak en roepen een gevoel van openheid op. In enkele van zijn meest recente werken, speciaal voor deze tentoonstelling gemaakt, lijken vormen zelfs op het punt te staan om op te lossen. Verf wordt vloeibaar, bijna transparant, een materiële metafoor voor verandering.

Ka's kleurenpalet is zeer onderscheidend. Tinten van blauw, vaalgeel, oker en roze markeren bewegingen, suggereren diepte en benadrukken het procesmatige karakter van elk werk.

Intuïtie als methode

Hoewel Ka's schilderijen vaak intuïtief of geïmproviseerd lijken, benadrukt de kunstenaar dat zijn proces berust op een subtiel samenspel van bewuste en onbewuste keuzes. Zijn vertrouwdheid met de kunstgeschiedenis, zijn technische kennis en zijn persoonlijke ervaringen vormen een stevige ondergrond, maar tegelijk laat hij ruimte voor toevalligheden, afwijkingen en onverwachte wendingen. Voor Ka is intuïtie geen plotselinge ingeving, maar een doordachte strategie: een manier van werken die bewust open blijft en steeds opnieuw ruimte maakt voor omwegen en reflectie.

Diezelfde openheid kenmerkt ook de betekenis van zijn werk. Ka geeft zijn schilderijen zelden verklarende titels, omdat hij de toeschouwer niet wil sturen in een vaste lezing. Hij moedigt eerder aan tot eigen interpretatie, tot associatie en gevoel. Elk schilderij wordt zo een uitnodiging tot ontmoeting: een ruimte waarin subjectiviteit, herinnering en projectie van de kijker vrij mogen bewegen.

Door dit samenspel van discipline en vrijheid, kennis en intuïtie, blijft Ka's werk in beweging. Het ontsnapt aan eenduidigheid en blijft resoneren in de ervaring van de toeschouwer, die telkens opnieuw wordt uitgenodigd om mee te schrijven aan de betekenis ervan. Daarmee positioneert Ka zijn

schilderkunst binnen wat men een “*hidden reserve*” van de schilderkunst zou kunnen noemen: een domein dat zich opent zodra het gebaar niet langer louter expressief is, maar ook een semiotisch spoor kan worden, teken, herinnering, uitnodiging tot interpretatie.

Libasse Ka's kijkt op naar de schilderstrategieën die in de late jaren '50 en vroege jaren '60 werden ontwikkeld door kunstenaars als Joan Mitchell of Cy Twombly. Ook zij bevrijdden de schilderkundige geste van het zuiver expressieve, en onderzochten hoe een penseelstreek, een vlek of een kras tegelijk materieel spoor én betekenisdrager kan zijn. Waar Mitchell sprak van “memory working” en Twombly zijn gebaren laadde met semiotische en mythische connotaties, refereert Ka naar dit onderzoek in een hedendaagse, hybride taal die geworteld is in zowel zijn Afrikaanse achtergrond als in de westerse kunstgeschiedenis.

Een hybride positie

Libasse Ka (*1998, Camberene, Senegal) woont en werkt in Brussel, maar bracht zijn jeugd door in Senegal tot hij tien jaar oud was. Zijn biografie weer-spiegelt zich in zijn artistieke praktijk: hij beweegt zich voortdurend tussen verschillende culturele en artistieke contexten, zonder zich ooit volledig met één ervan te identificeren.

Zijn werk is geworteld in een intieme kennis van de westerse kunstgeschiedenis, die hij verwerkt. Daarbij sluit hij onder meer aan bij het kleuronderzoek van Josef Albers of de experimentele beeldtaal van Francis Picabia. In dit proces speelt ook zijn vriendschap met schilder Jan Van Imschoot, die al jarenlang zijn trouwe gesprekspartner is over schilderkunst, een belangrijke rol. Tegelijk blijft zijn Afrikaanse achtergrond voelbaar, vooral in de intensiteit en gelaagdheid van zijn kleurgebruik.

Het resultaat is een beeldtaal die zich niet laat reduceren tot één oorsprong of traditie, maar juist ontstaat uit de spanning tussen beide. Deze tussenpositie, tussen continenten, stijlen, verhalen en systemen, verleent zijn oeuvre een hybride, gelaagd en uitgesproken persoonlijk karakter. Het is werk dat uitnodigt om voorbij binaire tegenstellingen te kijken en open te staan voor de transformerende kracht van meervoudige perspectieven.

In dialoog met Anne Teresa De Keersmaeker

Ter gelegenheid van de tentoonstelling gaat Libasse Ka in dialoog met choreografe Anne Teresa De Keersmaeker, een van de meest invloedrijke figuren in de hedendaagse dans en met wie Libasse sinds enkele jaren een stimulerende vriendschap heeft opgebouwd. In aanloop naar de tentoonstelling voerden beide makers gesprekken over beweging, ritme, ruimte en vorm. Filmmaker Evi Cats legde deze uitwisseling vast in een poëtische film, die tijdens de tentoonstelling te zien is.

Clapping Music

Op 21 september brengen Anne Teresa De Keersmaeker en Laura Maria Poletti *Clapping Music* als een intens duet in de tentoonstelling van Libasse Ka: een ritmische dialoog die zich ontvouwt in minimale variaties en verschuivingen op de muziek van Steve Reich.

Clapping Music (1972) is een iconisch muziekstuk van de Amerikaanse componist Steve Reich, opgebouwd rond een eenvoudig principe: twee musici klappen eenzelfde patroon van twaalf achtste noten, waarbij één van hen het ritme telkens een fractie verschuift tot beide opnieuw samenvallen. Deze verschuivingen vormen een kern van Reichs minimalistische composities en een blijvende inspiratiebron voor De Keersmaeker.

In 1982 brak zij internationaal door met *Fase*, een choreografie op vier vroege composities van Reich. Hierin ontwikkelt zij geen illustratie van de muziek, maar een autonome bewegingslogica die de repetitieve structuren van Reich verdiept en zichtbaar maakt. Parallele lijnen, cirkelvormige routes en minimale verschuivingen in beweging en tempo bouwen gelaagde patronen op, waarin dans en muziek elkaar uitdagen. Tegelijkertijd verwijst de lichtvoetige keuze van het bewegingsvocabularium subtiel naar de klassieke danstraditie – een speelse knipoog die de verschuivingen in vorm en ritme verbindt met bredere geschiedenissen van dans en kunst.

Notes on Shape shifting toont zich zo niet enkel als een schilderijtentoonstelling, maar als een resonante ruimte waarin beeld, beweging, geluid en gedachte met elkaar in gesprek gaan. Een uitnodiging tot verandering – niet alleen in vorm, maar ook in perspectief.

Uitgegeven naar aanleiding van de volgende tentoonstellingen in Museum Dhondt-Dhaenens, Deurle:

Notes on Shape Shifting

van 21.09.25 tot 21.12.25

Met dank aan de kunstenaar: Libasse Ka

Teksten: Goedele Bartholomeeussen

Performance: Anne Teresa De Keersmaecker, Laura Maria Poletti

Video: Evi Cats

Productie: Arne Bastien, Emma Crombé, Sam De Graeve, Lukas Stofferis, An-Valerie Vandromme

Fotografie: Jef Van Eynde, Useful Art Services

Met bijzondere dank aan: Carlos/Ishikawa

George Minne - De Verloren Zoon

van 21.09.25 tot 21.12.25

Curator: Marjan Sterckx

Teksten: Marjan Sterckx

Coördinatie: Nele Coene

Scenografisch advies: Ward Denys (Exponanza)

Productie: Arne Bastien, Emma Crombé, Sam De Graeve, Lukas Stofferis, An-Valerie Vandromme

Bruikleengevers: Christian Reyntjens Collection, Collectie lokaal bestuur Sint-Martens-Latem, Collectie KMSKA - Vlaamse Gemeenschap, Museum voor Schone Kunsten Gent, Private collectie Zulte

Met bijzondere dank aan: Universiteit Gent – Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, ThIS – The Inside Story.

Museum Dhondt-Dhaenens

Goedele Bartholomeeussen.....Directeur
Nele Coene.....Erfgoedconservator
An De Keyser.....Administratie verantwoordelijke & HR
Fé Fiers.....Onthaalmedewerker
Marine Lannoo.....Communicatiemedewerker
Steffi Maes.....Onthaalmedewerker
Beatrice Pecceu.....Onthaalmedewerker
Lukas Stofferis.....Logistiek medewerker
Joris Strouken.....Publieksmedewerker
An-Valerie Vandromme.....Productieverantwoordelijke

Raad van Bestuur

Christine Claus.....voorzitter
Franciska Decuypere
Luc Keppens
Philippe Leeman.....ondervoorzitter
Frédéric Mariën
Carine Stevens
Henri Vandekerckhove
Jan Vermassen

Patroons

Axel Geerts
Paul Demarbaix
Pauline Haon
Siegfried Jonckheere
Pierre Lannoy
Marc Maertens
Damien Mahieu
Alex Maes
Philippe Piessens
Christian Reyntjens
Sabine Sagaert
Paul Thiers
Eva Thiessen
Peter van der Graaf
Katrien Van Hulle
Leo Van Tuyckom
Olivier Vandenbergh
Jocelyne Vanthournout

Grafisch ontwerp: milk and cookies

Druk: MDD drukt duurzaam dankzij Zwartopwit

© de auteurs, de kunstenaars en Museum Dhondt-Dhaenens, 2025

Met Steun van de Vlaamse Overheid, De Nationale Loterij, Zwart op Wit, Christie's, Duvel, Puilaetco, Jetimport, Edward P. Heerema, Eeckman

Alle rechten voorbehouden. Geen enkel deel van deze publicatie mag gereproduceerd of overgedragen worden, in enige vorm of op enige wijze, elektronisch of mechanisch, met inbegrip van fotokopie, opname of enig ander informatie-, opslag- of ophaalsysteem, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van rechthebbenden.